

การประเมินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA) การประเมินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity & Transparency Assessment : ITA)

“การประเมินโครงการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ”
(Integrity & Transparency Assessment : ITA)

โดยอาจารย์ญาณกร ไพบูลย์ จากสำนักมาตรฐานการบริหารงานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สรุปลงได้ดังนี้

๑. ITA ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๕๘ ประเมินจาก ๕ ดัชนี ดังนี้

๑) ความโปร่งใส เป็นการประเมินระดับการดำเนินงานตามเงื่อนไข คุณลักษณะ ขั้นตอนหรือกิจกรรมในการให้บริการของเจ้าหน้าที่ภาครัฐที่แสดงถึงการดำเนินงานที่มีความโปร่งใส เป็นธรรม ได้มาตรฐานที่หน่วยงานกำหนดตามอำนาจหน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงานรวมถึง การตอบสนองและจัดการเกี่ยวกับระบบข้อร้องเรียนโดยประเมินจากมุมมองความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และจากหลักฐานเชิงประจักษ์ (Evidence-Based) บนพื้นฐานข้อเท็จจริงจากเอกสาร/หลักฐานต่างๆ ในการดำเนินงานของหน่วยงาน แบ่งเป็น ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การดำเนินงานขององค์กร ประเด็นการประเมิน ได้แก่ การให้และเปิดเผยข้อมูล การจัดซื้อจัดจ้าง มาตรฐานการปฏิบัติงาน ความเป็นธรรม/ไม่เลือกปฏิบัติ การมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการปฏิบัติงานตามภารกิจหลักของหน่วยงาน ผลสัมฤทธิ์การปฏิบัติงาน และการเข้าถึงข้อมูลตามภารกิจหลักของหน่วยงาน

ตัวชี้วัดที่ ๒ ระบบการร้องเรียนขององค์กร ประเด็นประเมิน ได้แก่ การตอบสนองข้อร้องเรียน ช่องทางการร้องเรียน และการแจ้งผลร้องเรียน

๒) ความรับผิดชอบ เป็นการประเมินระดับการให้บริการหรือการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงาน ซึ่งยึดหลักความรับผิดชอบ มาตรฐานจรรยาบรรณหรือจรรยาข้าราชการ หรือจรรยาบรรณวิชาชีพ รวมทั้งคำนึงถึงความถูกต้อง การใช้อำนาจหน้าที่ตามกฎหมายกำหนดอย่างมีประสิทธิภาพ มีคุณภาพ และรับผิดชอบต่อผลของการปฏิบัติหน้าที่ตามบทบาทหน้าที่ของหน่วยงาน โดยประเมินจากมุมมองความคิดเห็นของประชาชนผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียที่เกี่ยวข้องของหน่วยงาน แบ่งเป็น ๑ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ ความรับผิดชอบตามการปฏิบัติหน้าที่ ประเมินจากผลการดำเนินงานหรือการให้บริการตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของรัฐของหน่วยงาน ซึ่งได้รับการยอมรับหรือความเชื่อถือจากผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ที่แสดงถึงความพยายามในการปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมาย

๓) ความปลอดภัยจากการทุจริตในการปฏิบัติงาน เป็นการประเมินจากการสำรวจความคิดเห็นใน ๒ ลักษณะ ได้แก่การรับรู้ข้อมูลการทุจริต และประสบการณ์ตรง แบ่งเป็น ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การรับรู้ข้อมูลการทุจริต เช่น การเอื้อประโยชน์ต่อบุคคลใกล้ชิดหรือญาติถือว่าไม่เป็นธรรม หรือมีการร้องเรียนหรือขอเงิน (การรับรู้เองหรือจากการบอกเล่า) เป็นต้น

ตัวชี้วัดที่ ๒ ประสบการณ์ตรง ประเมินจากความคิดเห็นที่เป็นประสบการณ์จริงเกี่ยวกับการถูกร้องขอให้เงินพิเศษ หรือการบริจาคเงินหรือสิ่งของหรือความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ หรือผลประโยชน์ใดแก่เจ้าหน้าที่ และการเสนอให้เงินพิเศษหรือความบันเทิงในรูปแบบต่างๆ หรือผลประโยชน์อื่นใดแก่เจ้าหน้าที่ และเจ้าหน้าที่รับหรือยอมรับเพื่อแลกเปลี่ยนกับการดำเนินงานหรือการให้บริการของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงาน

๔) วัฒนธรรมคุณธรรมในองค์กร เป็นการประเมินระดับวัฒนธรรมขององค์กรที่ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรมในการดำเนินงานหรือการให้บริการ การปฏิบัติหน้าที่เป็นตามประมวลจริยธรรมของหน่วยงาน และการส่งเสริมหรือจัดให้มีระบบป้องกันการทุจริตในการดำเนินงานหรือการให้บริการของเจ้าหน้าที่ของรัฐ รวมถึงการสนับสนุนปัจจัยที่ช่วยในการส่งเสริมการต่อต้านการทุจริต และสร้างสภาพแวดล้อมภายในองค์กรที่ปลอดการทุจริต ดดยประเมินจากมุมมองความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน และจากนำหลักฐานเชิงประจักษ์ บนพื้นฐานข้อมูลที่เป็นข้อเท็จจริงจากเอกสาร/หลักฐานต่างๆ มาใช้ในการประเมิน แบ่งเป็น ๒ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ วัฒนธรรมองค์กร ประเมินการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ซึ่งยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม หรือเป็นไปตามประมวลจริยธรรมขององค์กร ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต คำนึงถึงประโยชน์ของประเทศเป็นหลัก และไม่ใช้ตำแหน่งหรืออำนาจหน้าที่ในการแสวงหาประโยชน์แก่ตนเองหรือบุคคลใกล้ชิด และความเชื่อมั่นของเจ้าหน้าที่ที่มีต่อการดำเนินงานและบรรยากาศการทำงาน

ตัวชี้วัดที่ ๒ การต่อต้านการทุจริตขององค์กร ส่งเสริมหรือสนับสนุนการต่อต้านการทุจริตภายในองค์กร การกำหนดบทลงโทษผู้กระทำการทุจริต การให้รางวัลเชิดชูเกียรติแก่ผู้มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์ การสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับผลประโยชน์ทับซ้อน ระบบการแจ้งเบาะแส และระบบการคุ้มครองผู้ให้เบาะแสดการทุจริต การจัดให้มีระบบป้องกันการผลประโยชน์ทับซ้อนขององค์กร การดำเนินการด้านการป้องกันและปราบปรามการทุจริตขององค์กร รวมถึงการรวมกลุ่มของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานเพื่อการบริหารงานที่โปร่งใสภายในองค์กร

๕) คุณธรรมการทำงานในหน่วยงาน เป็นการประเมินคุณธรรมในการบริหารงานบุคคลที่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ปราศจากระบบอุปถัมภ์ การบริหารงบประมาณที่มีประสิทธิภาพสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ที่กำหนด คำนึงถึงความคุ้มค่าเป็นหลัก และการมอบหมายงานที่มีความเป็นธรรมซึ่งคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรและประเทศ โดยประเมินจากมุมมองความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่ภายในหน่วยงาน แบ่งเป็น ๓ ตัวชี้วัด

ตัวชี้วัดที่ ๑ การบริหารงานบุคคล ประเมินการบริหารงานขององค์กรที่มีความยุติธรรม ไม่มีการเรียกรับหรือการเสนอให้เงิน สิ่งของมีค่า หรือการให้ความบันเทิง เพื่อแลกเปลี่ยนกับผลประโยชน์ด้านการบริหารงานบุคคล หรือการให้ความอุปถัมภ์แก่บุคคลใกล้ชิด

ตัวชี้วัดที่ ๒ การบริหารงบประมาณ ต้องมีประสิทธิภาพ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่กำหนด เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือระเบียบการเบิกจ่าย และมีความคุ้มค่าโดยคำนึงถึงประโยชน์ขององค์กรเป็นหลัก

ตัวชี้วัดที่ ๓ ความเป็นธรรมในการมอบหมายงาน ประเมินความยุติธรรมในการสั่งการ มอบหมายงานที่เป็นไปตามภารกิจขององค์กรตามกฎหมายกำหนด มิใช่การสั่งการหรือมอบหมายงานในเรื่องส่วนตัวของผู้บังคับบัญชา รวมถึง ผลกระทบทางลบจากการไม่ปฏิบัติงานส่วนตัวตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. แบบประเมิน ITA มี ๓ แบบได้แก่

แบบที่ ๑ แบบสำรวจการรับรู้สำหรับบุคลากรภายในหน่วยงาน (Internal) เป็นการประเมินความคิดเห็นของบุคลากรในหน่วยงานใช้วิธีสำรวจโดยสุ่มตัวอย่าง ผู้รับการประเมิน คือ ข้าราชการ เจ้าหน้าที่ พนักงาน ข้าราชการ ลูกจ้างทั้งหมดของหน่วยงาน และปฏิบัติงานถึง ณ วันที่ ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ และปฏิบัติงาน ณ หน่วยงานมาแล้วไม่น้อยกว่า ๑ ปี (ไม่รวมนักการเมืองท้องถิ่น) ถ้ามีจำนวนบุคลากรมากให้สุ่ม ๑๐๐ คน ถ้าไม่ถึง ๑๐๐ คน ประเมินทุกคน

แบบที่ ๒ แบบสำรวจการรับรู้สำหรับผู้รับบริการหรือผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของหน่วยงาน (External) ใช้วิธีสำรวจโดยสุ่มตัวอย่าง ผู้รับการประเมิน คือ ผู้รับบริการ ผู้ที่เป็นคู่สัญญา ผู้ขออนุมัติ อนุญาต เป็นต้น ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๗ - ๓๑ มีนาคม ๒๕๕๘ โดยการสุ่มตัวอย่าง ๑๐๐ คน

แบบที่ ๓ แบบสำรวจเชิงประจักษ์สำหรับหน่วยงาน (Evidence-based) เป็นการประเมินการปฏิบัติงานของหน่วยงานภาครัฐโดยใช้หลักฐานเชิงประจักษ์เกี่ยวกับหน่วยงานที่เข้ารับการประเมินทุกหน่วยต้องตอบ ข้อคำถามพร้อมแนบเอกสารหลักฐานประกอบข้อคำถาม (โดยใช้แบบประเมิน ๑ ชุด ต่อ ๑ หน่วยงาน) มีจำนวน ๑๒ ข้อ (EB ๑ - EB ๑๒) ประกอบไปด้วย ๔๓ ข้อย่อย

สุรีพร ทองพูล
รองปลัดเทศบาลตำบลจรเข้สามพัน
โครงการฝึกอบรมฝึกอบรม
หลักสูตรเตรียมความพร้อมบุคลากรขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อรองรับภารกิจเร่งด่วนตามกฎหมายใหม่ รุ่นที่ ๙